

Nr 85

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående överlåtelse av vissa kronan tillhöriga fastigheter m. m.

(4:e avd.)

Postverket

1:o) **Försäljning av garage- och verkstadsbyggnad jämte viss mark i Norra Råda kommun.** I propositionen nr 92 har Kungl. Maj:t (punkt 1, s. 2 och 3 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 25 februari 1955) föreslagit riksdagen att bemyndiga Kungl. Maj:t godkänna att en postverket tillhörig garage- och verkstadsbyggnad jämte viss mark i Norra Råda kommun överlåtes till GDG Biltrafik AB mot en köpeskilling av 70 000 kronor.

I skrivelse den 18 februari 1955 har *generalpoststyrelsen* hemställt att för en köpeskilling av 70 000 kr. till statens järnvägars dotterbolag GDG Biltrafik AB få försälja en garage- och verkstadsbyggnad jämte viss mark, utgörande del av den postverket tillhöriga fastigheten Råda Östra ¹⁸⁸ i Norra Råda kommun, Värmlands län. Styrelsen avser att med bolaget avsluta ett köpekontrakt, som göres beroende av statsmakernas godkännande. Tillträdesdagen har preliminärt fastställts till den 1 juli 1955.

Beträffande de närmare upplysningar, som av *generalpoststyrelsen* meddelats rörande försäljningen, torde få hänvisas till propositionen (s. 2).

Utskottet får med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställa, att riksdagen må bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna, att postverkets garage- och verkstadsbyggnad jämte viss mark i Norra Råda kommun överlåtes till GDG Biltrafik AB mot en köpeskilling av 70 000 kr.

Statens järnvägar

2:o) **Försäljning av vissa stadsägor m. m. i Ronneby stad.** Kungl. Maj:t har (punkt 2, s. 3 och 4) föreslagit riksdagen att bemyndiga Kungl. Maj:t

att godkänna ett av järnvägsstyrelsen ingånget avtal avseende försäljning av stadsägorna 130 och 769 m. m. i Ronneby stad.

Med skrivelse den 19 februari 1955 har *järnvägsstyrelsen* för Kungl. Maj:ts prövning överlämnat ett den 19 februari 1955 dagtecknat köpeavtal, enligt vilket styrelsen — under förutsättning av Kungl. Maj:ts godkännande — för en köpeskilling av 258 000 kr. till AB CTC, Göteborg, överlåter stadsägorna 130 och 769 samt del av stadsägan nr 131 i Ronneby stad jämte därå befintlig verkstadsbyggnad m. m.

Beträffande de närmare upplysningar, som av styrelsen lämnats beträffande försäljningen, torde få hänvisas till propositionen (s. 3).

Utskottet får med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställa, att riksdagen må bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna det av järnvägsstyrelsen ingångna avtalet avseende försäljning av stadsägorna 130 och 769 m. m. i Ronneby stad.

3:o) **Försäljning av f. d. transformatorstationen i Gällivare jämte tillhörande mark.** Kungl. Maj:t har (punkt 3, s. 4) föreslagit riksdagen att bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna ett av järnvägsstyrelsen ingånget avtal avseende försäljning av en f. d. transformatorstation i Gällivare jämte tillhörande mark.

Med skrivelse den 21 maj 1954 har *järnvägsstyrelsen* för Kungl. Maj:ts prövning överlämnat ett den 3 och 21 maj 1954 undertecknat köpeavtal, enligt vilket styrelsen — under förutsättning av Kungl. Maj:ts godkännande — för 40 000 kr. till AB Impregnerat virke, Gällivare, överlåter en vid Gällivare station belägen f. d. transformatorstation jämte tillhörande markområde om ca 12 000 m², motsvarande fastigheterna Gällivare kyrkostad 1² och Gällivare 41¹ samt ca 1 700 m² av Gällivare bandel 1¹, allt i Gällivare municipalsamhälle.

Beträffande de närmare upplysningar, som av styrelsen lämnats rörande försäljningen, torde få hänvisas till propositionen (s. 4).

Utskottet får med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställa, att riksdagen må bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna det av järnvägsstyrelsen ingångna avtalet avseende försäljning av f. d. transformatorstationen i Gällivare jämte tillhörande mark.

4:o) **Byte av vissa markområden i Södertälje.** Kungl. Maj:t har (punkt 4, s. 4 och 5) föreslagit riksdagen att bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna ett mellan järnvägsstyrelsen och Södertälje stad träffat avtal om byte av vissa markområden i Södertälje.

Med skrivelse den 11 november 1954 har *järnvägsstyrelsen* för Kungl. Maj:ts prövning överlämnat ett den 25 september och 11 november 1954 undertecknat bytesavtal, enligt vilket statens järnvägar till Södertälje stad överlåter fyra markområden i staden om sammanlagt 9 200 m² jämte därå befintliga byggnader, och staden till statens järnvägar överlåter fyra markområden om sammanlagt 1 300 m² samt därjämte som mellanlikvid erlägger ett belopp av 107 800 kr. Avtalet har gjorts beroende av Kungl. Maj:ts prövning.

Beträffande de närmare upplysningar, som järnvägsstyrelsen lämnat i ärendet, torde få hänvisas till propositionen (s. 5).

Utskottet, som intet har att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer, att riksdagen må bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna det mellan järnvägsstyrelsen och Södertälje stad träffade avtalet om byte av vissa markområden i Södertälje.

5:o) **Försäljning av vissa tomter i kvarteret Bromsaren i Linköping.** Kungl. Maj:t har (punkt 5, s. 5 och 6) föreslagit riksdagen bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna ett av järnvägsstyrelsen ingånget avtal rörande försäljning av tomterna nr 1 och 2 i kvarteret Bromsaren i Linköping.

Med skrivelse den 12 november 1954 har *järnvägsstyrelsen* för Kungl. Maj:ts prövning överlämnat ett den 1 och 12 november 1954 undertecknat köpeavtal, enligt vilket styrelsen — under förutsättning av Kungl. Maj:ts godkännande — för en köpeskilling av 390 000 kr. till AB Gunnars fabriker, Nässjö, överlåter tomterna nr 1 och 2 i kvarteret Bromsaren i Linköping jämte därå befintliga byggnader.

Beträffande de av styrelsen lämnade uppgifterna angående försäljningen torde få hänvisas till propositionen (s. 5 och 6).

I ärendet har utlåtande avgivits av *bostadsstyrelsen* (s. 6).

Utskottet, som intet har att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer, att riksdagen må bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna det av järnvägsstyrelsen ingångna avtalet angående försäljning av tomterna nr 1 och 2 i kvarteret Bromsaren i Linköping.

6:o) **Reglering av vissa järnvägsfrågor i Örnsköldsvik.** Kungl. Maj:t har (punkt 6, s. 6—8) föreslagit riksdagen bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna dels en mellan järnvägsstyrelsen och Örnsköldsviks stad ingången överenskommelse angående omläggning av statens järnvägars spår på sträckan Örnsköldsviks C—Tvillingsta, dels ock tillägg nr 1 till tidigare ingången överenskommelse mellan järnvägsstyrelsen och AB Hägglund &

Söner, Örnsköldsvik, angående anläggning, underhåll och trafikering av spår mellan Örnsköldsviks västra och bolagets fabriksanläggning i Gullänget.

Efter förslag i proposition 1951: 131 har riksdagen (SU 158, Rskr. 301) bemyndigat Kungl. Maj:t att godkänna en den 12 och 13 mars 1951 dagtecknad överenskommelse mellan järnvägsstyrelsen och AB Hägglund & Söner, Örnsköldsvik, angående anläggning, underhåll och trafikering av spår mellan Örnsköldsviks västra och bolagets fabriksanläggning i Gullänget. Överenskommelsen har godkänts av Kungl. Maj:t genom beslut den 1 juni 1951. Riksdagen har å riksstaterna för budgetåren 1951/52—1953/54 anvisat sammanlagt 4 000 000 kr. till anläggning av industrispåret. Såsom senast anmäldes i årets statsverksproposition, har vissa stadsplanefrågor m. m. fördröjt arbetet, som dock numera kommit i gång.

Med skrivelse den 29 september 1954 har *järnvägsstyrelsen* för Kungl. Maj:ts prövning överlämnat en mellan styrelsen och Örnsköldsviks stad ingången överenskommelse, dagtecknad den 19 juni och 2 augusti 1954, angående omläggning av statens järnvägars spår på sträckan Örnsköldsviks C—Tvillingsta. Överenskommelsen har gjorts beroende av Kungl. Maj:ts godkännande. Samtidigt har styrelsen för godkännande överlämnat ett den 22 maj och 2 augusti 1954 dagtecknat tillägg nr 1 till förenämnda överenskommelse mellan styrelsen och AB Hägglund & Söner.

Beträffande den närmare innebörden av de sålunda framlagda förslagen torde få hänvisas till propositionen (s. 7 och 8).

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna

a) överenskommelsen av den 19 juni och den 2 augusti 1954 mellan järnvägsstyrelsen och Örnsköldsviks stad angående omläggning av statens järnvägars spår på sträckan Örnsköldsviks C—Tvillingsta;

b) tillägg nr 1 av den 22 maj och 2 augusti 1954 till överenskommelsen den 12 och 13 mars 1951 mellan järnvägsstyrelsen och AB Hägglund & Söner, Örnsköldsvik, angående anläggning, underhåll och trafikering av spår mellan Örnsköldsviks västra och bolagets fabriksanläggning i Gullänget.

7:o) **Byte av viss mark i Göteborg.** Kungl. Maj:t har (punkt 7, s. 8 och 9) föreslagit riksdagen godkänna ett mellan järnvägsstyrelsen och Göteborgs stad ingånget avtal angående byte av mark i Göteborg.

Med skrivelse den 11 november 1954 har *järnvägsstyrelsen* för Kungl. Maj:ts prövning överlämnat ett den 12 oktober och 11 november 1954 under-tecknat avtal mellan järnvägsstyrelsen och Göteborgs stad, avseende byte av mark i Göteborg. Enligt avtalet överlåter statens järnvägar med äganderätt till staden *dels* två i Riddaregatan ingående områden om tillhoppa 1 327,5 m² av stadsägorna n:ris 8 544 och 12 306, *dels* ett område om 2 374,3 m² av stadsägorna nr 8 544, *dels* ett område om 20 332,2 m² av stadsägorna nr 8 544 jämte tre på området belägna bostadshus med tillhörande uthus *samt dels* ett område om ca 180 m² likaledes av stadsägorna nr 8 544, avsett att läggas till Utbyvägen. Staden överlåter till statens järnvägar med äganderätt *dels* två områden om tillhoppa 6,442,1 m² av stadsägorna nr 8 564, *dels* två områden om tillhoppa ca 9 000 m² av stadsägorna n:ris 12 232 och 12 372, avsedda för utvidgning av det statens järnvägar tillhörande Fjällbo verkstadsområde, *samt dels* ett område om 20 600 m² av stadsägorna n:ris 10 671, 10 695 och 10 700, avsett för utvidgning av Sävenäs rangerbangård. Statens järnvägar erlägger därjämte till staden som mellan-gift ett belopp av 100 000 kr. Avtalet har gjorts beroende av stadsfullmäktiges i Göteborg och Kungl. Maj:ts godkännande.

Utskottet får med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställa, att riksdagen må bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna det mellan järnvägsstyrelsen och Göteborgs stad ingångna avtalet angående byte av mark i Göteborg.

Statens vattenfallsverk

8:o) **Försäljning av viss del av fastigheten Utanede 3⁷⁵ i Fors socken, Jämtlands län.** Kungl. Maj:t har (punkt 8, s. 9 och 10) föreslagit riksdagen bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna ett av vattenfallsstyrelsen ingånget avtal rörande försäljning av viss del av fastigheten Utanede 3⁷⁵ i Fors socken, Jämtlands län.

Med skrivelse den 27 mars 1954 har *vattenfallsstyrelsen* för Kungl. Maj:ts prövning överlämnat ett den 5 och 8 december 1952 dagtecknat köpeavtal, enligt vilket styrelsen — under förutsättning av Kungl. Maj:ts godkännande — för en köpeskilling av 66 700 kr. till Utanede byggnadsförening u. p. a. överlåter ett område om ca 1 400 m² av Utanede 3⁷⁵ i Fors socken, Jämtlands län, jämte därå belägen samlingslokal, benämnd Hölleborg.

Beträffande den av vattenfallsstyrelsen anförda motiveringen för försäljningen torde få hänvisas till propositionen (s. 9).

Utskottet får med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställa, att riksdagen må bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna det av vattenfallsstyrelsen ingångna avtalet rörande försäljning av viss del av fastigheten Ulanede 375 i Fors socken, Jämtlands län.

9:o) **Försäljning av vissa fastigheter m. m. i Häverö kommun, Stockholms län.** Kungl. Maj:t har (punkt 9, s. 10 och 11) föreslagit riksdagen bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna ett av vattenfallsstyrelsen ingånget avtal rörande försäljning av vissa i statsrådsprotokollet angivna fastigheter m. m. i Häverö kommun, Stockholms län.

Med skrivelse den 29 november 1954 har *vattenfallsstyrelsen* för Kungl. Maj:ts prövning överlämnat ett den 3 och 11 november 1954 under-tecknat köpeavtal, enligt vilket styrelsen — under förutsättning av Kungl. Maj:ts godkännande — för en köpeskilling av 850 000 kr. till Holmens Bruks och Fabriks AB, Norrköping, överlåter de i Häverö kommun belägna fastigheterna Hallsta 2⁵⁸, 2¹⁴² och 2¹⁵⁶, gemensamt benämnda Hallsta sekundärstation, jämte därå uppförda byggnader och viss lös egendom.

I propositionen har (s. 10 och 11) lämnats vissa närmare upplysningar beträffande försäljningen.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna det av vattenfallsstyrelsen ingångna avtalet angående försäljning av fastigheterna Hallsta 2⁵⁸, 2¹⁴² och 2¹⁵⁶ m. m. i Häverö kommun, Stockholms län.

10:o) **Reglering av vissa vattenrättsfrågor m. m. i Sörälven.** Kungl. Maj:t har (punkt 10, s. 11 och 12) föreslagit riksdagen att dels medgiva att kronans anspråk på äganderätt till visst vattenområde i Sörälven må eftergivnas mot att i gengäld servitutsrättigheter av i statsrådsprotokollet angiven omfattning tillerkännes kronan, dels bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna att de av kronan sålunda förvärvade servitutsrättigheterna må upplåtas med nyttjanderätt till Stora Kopparbergs Bergslags AB på de villkor som vattenfallsstyrelsen förordat.

I enlighet med riksdagens beslut (prop. 1954: 81 pt 12, SU 64, Rskr. 159) har Kungl. Maj:t den 9 april 1954 medgivit vattenfallsstyrelsen rätt att eftergiva kronans anspråk på äganderätten till visst i styrelsens skrivelse den 21 december 1953 angivet vattenområde i Österdalälven inom Särna

och Idre socknar till förmån för Stora Kopparbergs Bergslags AB mot att i gengäld servitutsrättigheter av i styrelsens skrivelse angiven omfattning tillerkändes kronan. Kungl. Maj:t medgav vidare, att ifrågavarande servitutsrättigheter finge på de villkor, som styrelsen i förenämnda skrivelse förordat, upplåtas med nyttjanderätt till bolaget. Servitutsrättigheterna skulle av bolaget utnyttjas vid utbyggnad av ett kraftverk vid Trängslet i Österdalälven. Beträffande lydelsen av styrelsens skrivelse torde få hänvisas till förenämnda proposition.

I skrivelse den 10 januari 1955 har *vattenfallsstyrelsen* under hänvisning till sin nyssnämnda skrivelse av den 21 december 1953 hemställt *dels* om medgivande att till förmån för Stora Kopparbergs Bergslags AB få eftergiva jämväl anspråk på äganderätt till vissa delar av Båthusströmmen i Sörälven mot att i gengäld servitutsrättigheter tillföres kronan i en omfattning, motsvarande vad som avtalats beträffande vattenområdet i Österdalälven i Särna och Idre socknar,

och dels om bemyndigande att till bolaget, mot vederlag i form av en årlig kraftleverans av 25 kW och i övrigt på samma villkor, som bestämts för utarrendering av nyssnämnda vattenområde i Österdalälven, utarrendera ifrågavarande servitutsrättigheter.

Vattenfallsstyrelsen meddelar bl. a. att i fråga om kronans rätt till Sörälvens vattenområde tvist har rått mellan kronan samt Särna och Idre jordägande socknemän, vilkas anspråk numera övergått på bolaget. På denna tvist anses enahanda synpunkter kunna anläggas, som i styrelsens skrivelse den 21 december 1953 och i proposition 1954: 81 redovisats beträffande tvisten om Österdalälvens vatten. Det vederlag i form av frikraftsleveranser — utan gäldande av uttagningskostnad — som bolaget under upplåtelseiden bör erlagga för nu ifrågavarande upplåtelse uppgår efter de beräkningsgrunder, som tillämpats i förenämnda upplåtelse, till 25 kW.

Departementschefen, som biträtt styrelsens förslag, framhåller, att den av vattenfallsstyrelsen nu föreslagna överenskommelsen mellan styrelsen och Stora Kopparbergs Bergslags AB beträffande äganderätten till vissa delar av Båthusströmmen i Sörälven bör ses som ett komplement till den av 1954 års riksdag godkända uppgörelsen mellan dessa båda kontrahenter avseende vattenområdet i Österdalälven i Särna och Idre socknar. Äganderättstvisten har i båda överenskommelserna lösts på samma sätt, och det vederlag för utarrenderingen av servitutsrättigheterna, som tillerkänts kronan, har beräknats efter samma grunder som i den tidigare uppgörelsen.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må

a) medgiva att kronans anspråk på äganderätt till berörda vattenområde i Sörälven må eftergivas mot att i gengäld servitutsrättigheter av den omfattning som vattenfallsstyrelsen föreslagit tillerkännes kronan;

b) bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna, att de av kronan sålunda förvärvade servitutsrättigheterna må upplåtas med nyttjanderätt till Stora Kopparbergs Bergslags AB på de villkor som vattenfallsstyrelsen förordat.

Stockholm den 19 april 1955

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet ha närvarit

från första kammaren: herrar Karl Andersson, Gustaf Karlsson, Ohlön, Leander, Pålsson, Hesselbom, Sundelin, Gustaf Andersson, Einar Persson, Alfred Nilsson, Thun, Erik Svedberg, Nils Theodor Larsson, Rikard Svensson och Svärd; samt

från andra kammaren: herrar Skoglund i Doverstorp, Bergström, Andersson i Malmö, Eriksson i Sandby, Svensson i Ljungskile, Åkerström, Hoppe, Staxäng, Johansson i Mysinge, Petterson i Degerfors, Widén, Onsjö, Löfroth, Andreasson och fröken Ager.